

MONTESSORI ONDERZOEK:

Reflectie, verbeteren en vernieuwen

DE LECTORATEN VERNIEUWINGSONDERWIJS (THOMAS MORE HOGESCHOOL) EN VERNIEUWEND ONDERWIJS (SAXION HOGESCHOOL) WERKEN NAUW SAMEN OM EEN IMPULS TE GEVEN AAN DE PROFESSIONELE ONTWIKKELING VAN MONTESSORILERAREN DOOR MIDDEL VAN PRAKTIJKGERICHT ONDERWIJSONDERZOEK. LECTOR VAN DER ZEE: 'EEN SERIEUZE ONDERWIJSBEWEGING NEEMT KENNIS VAN ONDERWIJSONDERZOEK OM TE REFLECTEREN OP DE EIGEN PRAKTIJK, OM DIE PRAKTIJK TE VERBETEREN EN, INDIEN NODIG, TE VERNIEUWEN.'

TEKST: JAAP DE BROUWER

De lectoraten ronden onlangs een onderzoek af naar het vermogen tot zelfregulatie bij studenten in het hoger onderwijs die op een montessori VO-school hebben gezeten¹. Van der Zee: 'Dit onderzoek geeft aan dat de zelfregulatie vaardigheden van kinderen die op het montessori VO hebben gezeten niet minder is, maar ook niet beter is dan die van kinderen uit het reguliere onderwijs, terwijl we dit wel zouden verwachten. Het kan zijn dat de montessorileerlingen kritischer zijn op hun eigen vaardigheden en daarom lager scoren. Zo'n uitkomst geeft stof tot reflectie, aangezien het vermogen tot zelfregulatie als meerwaarde wordt gezien in het montessorionderwijs.'

'DE VRAAG IS HOE WE VERSTANDIG OMGAAN MET ONDERWIJSTECHNOLOGIE, PASSEND BIJ DE MONTESSORI-UITGANGSPUNTEN'

Daarnaast wordt de publicatie over montessori en burgerschapsonderwijs volop gebruikt in de praktijk². 'De Wet op Burgerschap geeft aan dat er wat te doen is voor scholen,' vertelt van der Zee. 'Het literatuuronderzoek dat we verricht hebben naar montessori-aans burgerschap geeft inzichten die leiden tot overdenkingen en eventueel vernieuwingen. Dat geldt ook voor ons onderzoek naar montessori-

implementatie. We hebben een vragenlijst en een observatietool ontworpen om de uitvoering van het montessorionderwijs in kaart te brengen. Zo kunnen we enerzijds nauwkeuriger vaststellen welke elementen uit het montessorionderwijs effectief zijn, maar helpen we ook leraren met behulp van deze instrumenten te reflecteren op hun eigen praktijk³.'

De lectoraten staan ook voor uitdagingen. 'Snelle technologisering in het onderwijs vraagt om bedachtzaamheid. De vraag is hoe we verstandig omgaan met onderwijstechnologie, passend bij de montessori-uitgangspunten. Maar ook: kan onderwijstechnologie deze uitgangspunten versterken? We zijn druk bezig met de inrichting van ons *Future Learning Lab* bij Saxion. Daarin onderzoeken we hoe technologie het vernieuwingsonderwijs kan versterken. Denk daarbij aan de toepassing van virtual reality of augmented reality, iets wat misschien wel heel goed past bij kosmische educatie.'⁴

1. Santing, V.E., Van der Zee, S., Klaver, L.T., De Brouwer, J., & Sins, P.H.M. (2023). The long-term effect of alternative education on self-regulated learning: A comparison between Montessori, Dalton, and regular education. Artikel in voorbereiding
2. de Brouwer, J., Klaver, L., & van der Zee, S. (2022). Montessori en burgerschap. Balanceren tussen toerusten en ruimte geven. Uitgave van Saxion Hogeschool. Verkrijgbaar op www.montessori.nl
3. De Brouwer, J., Klaver, L., van der Zee, S., & Sins, P.H.M. (2023). The Development of the Dutch Teacher Questionnaire of Montessori Practice. Artikel in voorbereiding.